

تغییر نام صورفلکی در گاه‌شمار رسمی ایران

گاه‌شماری رسمی ایران تقویمی است که در 11 فروردین 1304 در مجلس شورای ملی تصویب شد و به موجب آن طول و نام ماه‌های سال اصلاح شد...

گاه‌شماری رسمی ایران تقویمی است که در 11 فروردین 1304 در مجلس شورای ملی تصویب شد و به موجب آن طول و نام ماه‌های سال اصلاح شد.

پس از مشروطه، استفاده از تقویم هجری خورشیدی در کنار تقویم هجری قمری رسمیت کامل یافت و تمامی مراسلات، اسناد و نسخ اداری و رسمی، تنظیم مراسم، اعیاد و جشن‌های ملی بر مبنای تقویم خورشیدی انجام شد.

تا قبل از تاریخ یادشده، طول ماه‌ها در هر سال متغیر بود و از 29 روز تا 32 روز تغییر می‌کرد و از این تاریخ به شش ماه 31 روزه، پنج ماه 30 روزه و یک ماه 29 روزه (که در سال‌های کبیسه 30 روز می‌شود) دقیق شد و نام ماه‌ها از نام صورت‌های فلکی به نام‌های امروزی آن (فروردین تا اسفند) تغییر کرد.

این گاه‌شماری، هجری خورشیدی و بر اساس گاه‌شماری جلالی است ولی مبدأ این تقویم، نوروز سال هجرت حضرت محمد (ص)، پیامبر اسلام از مکه به مدینه در سال 622 میلادی است. گاه‌شماری هجری خورشیدی یا تقویم هجری شمسی بر پایه تقویم جلالی است.

مبدأ گاه‌شماری هجری خورشیدی مانند گاه‌شماری هجری قمری، هجرت پیامبر اسلام از مکه به مدینه در تاریخ 24 تیر سال اول هجری خورشیدی (16 ژوئیه 622 میلادی) است. البته سال خورشیدی با 3 ماه و 24 روز دیرکرد از اول فروردین آغاز می‌شود.

هر سال دارای چهار فصل با نام‌های بهار، تابستان، پاییز، و زمستان است و هر فصل سه ماه دارد و هر ماه تقریباً چهار هفته و هرهفته هفت روز با نام‌های شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه‌شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه (آدینه) دارد. هر سال با اول فروردین و فصل بهار آغاز می‌شود. بلندترین روز سال در اول تیر و بلندترین شب سال در شب یلدا (از غروب 30 آذر تا طلوع آفتاب در اول دی) رخ می‌دهد. این گاه‌شماری از 365 روز در قالب 12 ماه تشکیل شده است و دقیق‌ترین تقویم جهان می‌باشد. به منظور آگاهی بیشتر به نام کنونی و نام صور فلکی قدیم این ماه‌ها در زیر اشاره شده است.

فروردین (حمل)، اردیبهشت (ثور)، خرداد (جوزا)، تیر (سرطان)، مرداد (اسد)، شهریور (سنبله)، مهر (میزان)، آبان (عقرب)، آذر (قوس)، دی (جدی)، بهمن (دلو)، اسفند (حوت).

گفتنی است طراحان این تقویم که به تقویم جلالی هم شهرت دارد، گروهی ریاضی‌دان و اخترشناس بودند که نامدارترینشان حکیم عمر خیام نیشابوری، ریاضی‌دان و شاعر ایرانی بود. آنها به سفارش ملک‌شاه سلجوقی و با اصلاح تقویم یزدگردی به این گاه‌شمار نوین دست یافته بودند.